

Μεθύστερα εγκαίνια στον πρώτο-πρώτο Ναό του Πολυκάστρου

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Γουμενίσσης, Αξιουπόλεως και Πολυκάστρου](#)

• Τοῦ Μητροπολίτου Γουμενίσσης, Ἀξιουπόλεως καί Πολυκάστρου κ. Δημητρίου

ΑΛΛΟΣ ἕνας ναός ἐγκαινιάσθηκε στήν ἐπαρχία μας αὐτές τίς μέρες (κι αὐτό συνέπεσε μέ τίς παράλληλες Ἱεροσυνοδικές ἐκλογές γιά ἐγκαινισμούς ἀποστολῆς καί εὐθύνης ἐκλεκτῶν φορέων ἐκκλησιαστικῆς διακονίας σέ δύο Μητροπόλεις καί σέ πέντε Ἐπισκοπές).

Ὅλα αὐτά συντελοῦνται μέσα στήν ἐνιστορία τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ μυστηρίου, τῆς ἀνθρώπινης μετοχῆς στήν συγκατάβαση τοῦ σαρκωμένου Θεοῦ. Μιάς ἐνιστορίας θεσμικά μέν ὀργανωμένης ἐνανθρώπινα καί συνανθρώπινα, ἀλλά ἐνεργούμενης καί συντελούμενης καί ὀσιωμένης χάριτι Θεοῦ, πού θεραπεύει τά ἀσθενῆ καί ἀναπληρώνει τά ἐλλείποντα.

Φτιάχνουμε ναοδομήματα πολιτισμοῦ (ἐγκαίνια ναῶν), προχωροῦμε σέ διαδρομήσεις τῆς ἐκκλησιοποίησής μας (κλήσεις ἱερατείας, ἀρχιερατείας, ποιμαντορίας), ὅμως τήν ἐγχρίστωσή τους τήν ζοῦμε πραγματοποιούμενη ἐν Χριστῷ, διά Πνεύματος Ἁγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν κατά τήν εὐδοκία τοῦ Πατρός.

Συμμετέχοντας στήν ἱερότητα τῆς χαρᾶς τῶν ἀναδειχθέντων νέων Ποιμεναρχῶν καί Ἐπισκόπων, ὅλοι μας, ἀκούσαμε «τούς παλμούς» τῆς καρδιάς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ σώματος πού τό ἀνακεφαλαιώνει ἐν Ἐαυτῷ ὡς κεφαλή ὁ Χριστός μας.

Ζήσαμε τίς ἐκφράσεις τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ μυστηρίου -συλλειτουργούμενοι» ἀπὸ τὸν ἕνα Κύριο μέ τὰ διαμετεχόμενα ἐννοήματα, αἰσθήματα καί τὰ «μικρά μηνύματα» τῶν ἐκλεγέντων, ἤδη δέ μέ τίς χειροτονίες τους (καί τίς ἀναμενόμενες κάποια στιγμή ἐνθρονίσεις τῶν δύο ἀδελφῶν). Τί πληρέστερο καί τελειότερο θά μπορούσαμε νά τοὺς εὐχηθοῦμε ἀπὸ τίς Εὐχές τῆς χειροτονίας καί τὴν πάντοτε ἔγκεντρη αἴσθηση τοῦ δώρου τῆς ζωῆς καί τοῦ δώρου τῆς σωτηρίας πού διατηρεῖ ἀκεραιωμένη ἡ Ἐκκλησία, ἡ Εὐαγγελίστρια τοῦ ἀληθινοῦ Σωτῆρος πρὸς τὸν θεόκτιστο κόσμο.

“Χρωστούσαμε” τὰ τωρινὰ ἐγκαίνια τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου Πολυκάστρου, ἀπὸ τότε πού ἐγκατασταθήκαμε τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1991 μέ ἐντολή τῆς Ἱεραρχίας στήν εὐλογημένη συνοριακή ἑπαλξη τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γουμένισσης, [Γεφύρας] Ἀξιουπόλεως καί Πολυκάστρου, σέ μιά περιοχή φορτισμένη ἀπὸ καίριες φάσεις τοῦ Α΄ Βαλκανικοῦ (ἀπελευθέρωση Γουμένισσας-Παιονίας καί τῆς Θεσσαλονίκης/Ὀκτώβριος 1912) καί νεότερες καίριες μάχες τοῦ Α΄ Π.Π. (νικηφόρες μάχες Ραβινέ/1917 καί Σκρᾶ/1918).

ΜΝΗΜΕΙΑ τῆς γηγενοῦς Ρωμαϊκῆς διαχρονίας οἱ ἄρκετοί μεταβυζαντινοί Ναοί (κατὰ κανόνα ἐνοριακές καί κοιμητηριακές Ἐκκλησιές τοῦ 19ου αἰ.), τὰ κτίρια τῶν Ἑλληνικῶν Ἐκπαιδευτηρίων καί ἄλλα διατηρητέα κτίσματα στήν παλαιότερη Γουμένισσα, γιὰ νά μὴν ἀνατρέξω μέ ἕνα τεράστιο ἱστορικο ἄλμα στήν Εὐρώπὸ τοῦ Σελεύκου καί τὰ διάσπαρτα ταφικά συγκροτήματα ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς Μακεδονικῆς ἐποποιίας, τιμώντας καί τὴν “ἐντοπιότητα” δύο παλαιῶν ἱστορικῶν Μετοχίων τοῦ Παναγίου Τάφου καί τῆς Μονῆς Ἰβήρων σέ ἱκανὴ ἀπόσταση ἄρκετά νοτιότερα ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία τῆς Παναγίας Γουμένισσας.

Μνημεῖα τῆς νεότερης προσφυγικῆς Ρωμιοσύνης οἱ νεότεροι Ναοί, σέ καθαρότερους ἐθνοτικούς οἰκισμούς τῶν ἀπολήξεων τοῦ 19ου αἰῶνα καί τῶν παρυφῶν τοῦ 20οῦ αἰῶνα, πού ἄρχισαν νά σχηματοποιοῦνται σέ κομβικούς οἰκισμούς καί τελικά κωμοπόλεις, μέ τίς μεταναστεύσεις Ἑλληνικῶν προσφυγικῶν πληθυσμῶν ἀπό τόν Πόντο, τόν Καύκασο (Νότια Ρωσία), τήν Ἀνατολική Ρωμυλία καί τήν Μικρά Ἀσία, εἴτε ἀμέσως εἴτε μέ μετοικίσεις ἀπό τό 1923 μέχρι τό 1928, ἀλλά καί μέχρι τό 1940 καί τίς νεότερες μεταναστεύσεις πρό 30ετίας.

ΤΕΤΟΙΟΣ οἰκισμός τό κάποτε Καρασούλι, μετασχηματισμένο στό νεότερο καί σημερινό Πολύκαστρο, ἀπό τό 1887 μέχρι τό 1941 εἶχε γιά μοναδικό ἐνοριακό καί κοιμητηριακό Ναό τόν Ἅγιο Ἀθανάσιο στή σημερινή ἔξοδο πρός Ἀξιούπολη ἀπό τή γέφυρα τοῦ Ἀξιοῦ.

Σύμφωνα μέ τά πολυσήμαντα εἰδικά ἀφηγήματα-καταγραφές τοῦ φιλόστορα Πολυκαστρινοῦ Βασίλη Ἀθανασιάδη [βλ. «Ο μικρός οικισμός με το όνομα ΚΑΡΑΣΟΥΛΙ» 26/01/2021 https://gnomikilkis.blogspot.com/2021/01/blog-post_669.html], σ' αὐτόν τόν παλαιότερο Ναό τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου λειτουργοῦσε ὁ μακροβιότερος ιερέας στήν ἱστορία τοῦ Πολυκάστρου, ὁ ἀλησμόνητος (Πόντιος ἀπό τό Κάρς) παπα-Φώτης Βασιλειάδης, ἀπό τό 1931 ἕως τό Μάρτιο τοῦ 1941 στόν Ἱερό Ναό τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου καί ἀπό τό Πάσχα τοῦ 1941 ἕως καί τό 1957

(+) στον νεότερο τότε Ναό της Αγίας Τριάδος (θεμελίωση 1934, έγκαίνια 2/5/1950).

Ωστόσο αναγκαστικά κατεδαφίσαμε αυτόν τον Ναό λόγω δομικής επικινδυνότητας από σεισμούς τό 1998 και ανεγείραμε στο ίδιο Ο.Τ. τον νεότερο υπερτριπλάσιο Ναό της Αγίας Τριάδος (έγκαίνια κυρίως ναού 2021, έγκαίνια ήμιϊσογείου ναού Αγίων Πάντων 2023).

Γιατί τά αναφέρω όλα αυτά; Γιά νά τά διασώσω παραπέμποντας σέ δόκιμες καταγραφές καί, τό κυριότερο, γιά νά περιλάβω πολύ λιτά μιά μακρά διαδρομή οίκονομικο-κοινοτικής ζωής στήν έπαρχία μας σέ συντεταγμένες χρόνου καί χώρου πού δέν έπαυαν νά “προσανατολίζονται” πάντοτε έκκλησιαστικά.

ΤΟ 1991 αναλάβαμε τήν Μητρόπολη μέ αυτό τό πεδίο διευρυμένης νεότερης ιστορικής αίγλης —άν καί περιορισμένη διαδραστικά— πεπεισμένοι γιά τήν πρόνοια τοῦ Θεοῦ καί γι’ αὐτήν τήν νεότερη αὐτή κλήση «διορισμοῦ».

Δέν διστάσαμε νά ιδρύσουμε στό Πολύκαστρο δεύτερη αὐτοτελή ένορία (νπδδ), μέ έδρα τόν πρῶτο-πρῶτο Άγιο Άθανάσιο, ένῶ προχωρήσαμε καί στήν ανέγερση τῆς νεότερης έκκλησίας τῆς Αγίας Τριάδος. Μέ σωστή έπιλογή συνεργῶν ιερέων

εὐδοκίμησαν τελικά οἱ ἐπιλογές μας.

Σήμερα ὁ Ἅγιος Ἀθανάσιος εἶναι μιά ζωντανή ἐνορία, ἔστω κι ἂν βρίσκεται χωροθετικά στήν ἄκρη τῆς πόλεως.

Ἐγκάρσιες χωρο-διευρύνσεις κυρίως κατά πλάτος (στό Ἱερό, στόν κυρίως Ναό καί στό Νάρθηκα), πρόσθεση ἐξωνάρθηκα καί βοηθητικῶν ἐξωτερικῶν χώρων, μόνωση καί ἐπένδυση ὅλου τοῦ Ναοῦ μέ πέτρα, πλακόστρωση διαδρόμων, συνάμα δέ ἡ θαυμάσια ἀγιογράφηση ἡ συμβατή χρωματικά μέ τό ὕψος καί τό ἀρχιτεκτονικό ὕφος τοῦ ἀνακαινισμένου αὐτοῦ Ναοῦ, ὅλα αὐτά καί προπαντός ἡ πυκνότητα τοῦ τακτικοῦ ἐκκλησιάσματος δικαίωσαν μέ τό παραπάνω τίς ἐλπίδες μας γιά τήν λειτουργικότητα αὐτοῦ τοῦ Ναοῦ. Ὁμολογουμένως, τό 1992 δέν ἤλπιζα σέ μιά τόσο εὐλογημένη ἐξέλιξη γιά τόν Ἅγιο Ἀθανάσιο Πολυκάστρου, ἀπέβλεπα πρωτίστως σέ μιά ποιμαντική ἐξυπηρέτηση τῶν ἀπόκεντρων συνοικιῶν.

Μετά τά ἐγκαίνια τῆς Ἀγίας Τριάδος, τοῦ ὑπεργείου καί τοῦ ἡμιῖσογείου κεντρικοῦ μεγαλοπρεποῦς Ναοῦ, ὄφειλα νά ἱεουργήσω καί τά ἐγκαίνια αὐτοῦ τοῦ πανέμορφου πρώτου-πρώτου Ναοῦ τοῦ Πολυκάστρου.

ΑΥΤΟΣ Ο ΝΑΟΣ διασώζει τό “σῶμα” τῆς παλαιότερης ἐκκλησιαστικῆς καί θρησκευτικῆς ἱστορίας γιά τό σημερινό Πολύκαστρο, τό Καρασούλι πρό 100ετίας. Εἰς μνημόσυνον ὅλων ὅσων ἐφημέρευσαν καί ἱεούργησαν, λειτουργήθηκαν, εὐλογήθηκαν καί ὑπηρετήθηκαν ἀγιαστικά στή μέθεξιν τοῦ μυστηρίου τῆς σωτηρίας, σύν Θεῷ ἐλεήθημεν κι ἐμεῖς νά προσφέρουμε τήν ἱεουργία τοῦ μυστηρίου τῶν ἐγκαινίων τοῦ Ναοῦ αὐτοῦ.

Οἱ θεολόγοι Πατέρες μας τῆς μυσταγωγίας δέν διστάζουν νά ποῦν —σύν τοῖς ἄλλοις— ὅτι ὁ τελετουργός Ἱεράρχης «ἀποτυπώνεται» κι ὁ ἴδιος ὡς ἄνθρωπος στό κτίσμα τοῦ Ναοῦ. «Ἀποτυπώνει» στήν ἁγία Τράπεζα καί στά μέρη τοῦ Ναοῦ εἰκονιστικά, ἀναλογικά καί πραγματικά τόν ἀγιασμό τῶν ἀνθρώπων πού ἐνεργεῖ ὁ ἄλλος Παράκλητος, καί ὅλα αὐτά μέσα στό Χριστολογικό σῶμα, γεγονός καί μυστήριον τῆς Ἐκκλησίας.

Αὐτό τό μυστήριον θελήσαμε καί ἀξιωθήκαμε νά ὑπηρετήσουμε κι ἐμεῖς —ἂν καί μεθύστερα— στόν πρῶτο-πρῶτο Ναό τοῦ σημερινοῦ Πολυκάστρου, στόν Ἱερο Ναό τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου, μόλις ἡ φιλοτιμία τοῦ δραστηρίου ἐφημερίου π. Ἰουλιανοῦ καί τόσων ἄλλων συνεργατῶν τόν ἀπέδωσαν σέ μιάν συμβολική αἰσθητική-δομική-ἀρχιτεκτονική ὠραιότητα πού νά συμβολίζει τήν ἐπουράνια ἐκκλησία στά δικά μας φτωχά μέτρα.

Παρόντες και συμμετοχοι στην κοινή χαρά πολλοί Ίερεΐς καί οί Διάκονοί μας, ό Δήμαρχος Παιονίας κ. Κωνσταντίνος Σιωνίδης καί ό πρώην Δήμαρχος κ. Δημήτριος Κουλίνας καί βεβαίως κατανενυγμένο καί ένθουσιασμένο τό ένοριακό πλήρωμα.

